

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ**

W dokumencie ograniczono informację na podstawie
Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej.
Anonimizacji dokonała Joanna Taborska
29 stycznia 2024 roku

19 stycznia 2024 roku

UWAGA

Sprawa: Kontrola w zakresie „Prawidłowość umarzania
postępowań egzekucyjnych, prowadzonych
na podstawie podatkowych tytułów wykonawczych,
ze względu na bezskuteczność egzekucji”

Znak sprawy

**Naczelnik
Urzędu Skarbowego**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

sporządzone na podstawie art. 46 i 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) z kontroli przeprowadzonej przez pracowników Izby Administracji Skarbowej

- głównego eksperta skarbowego w Referacie Egzekucji Administracyjnej,
- eksperta skarbowego w Referacie Egzekucji Administracyjnej,
- samodzielnego referenta w Dziale Kontroli Wewnętrznej,

na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej
z 17 października 2023 roku.

(Dowód: akta kontroli str. 1-2)

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono od 18 października 2023 roku do 24 listopada 2023 roku.

Przedmiot i zakres kontroli:

Prawidłowość umarzania postępowań egzekucyjnych, prowadzonych na podstawie podatkowych tytułów wykonawczych, ze względu na bezskuteczność egzekucji.

Okres objęty kontrolą:

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku oraz stan faktyczny w okresie wcześniejszym i późniejszym mający bezpośredni związek z kontrolowanymi sprawami.

Jednostka kontrolowana:

Urząd Skarbowy [REDAKTOWANE] (zwany dalej Urzędem).

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDAKTOWANE]

- od 1 stycznia 2022 roku do 31 stycznia 2022 roku - Pani Aneta Chojnacka,
- od 1 lutego 2022 roku - Pani Inga Biernat.

Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDAKTOWANE] nie wniósł zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z 28 grudnia 2023 roku.

OPIS STANU FAKTYCZNEGO

I. Ustalenia wstępne

1. Rozwiązania organizacyjne dotyczące kontrolowanego obszaru

W Urzędzie Skarbowym [REDAKTOWANE] w kontrolowanym okresie obowiązywały:

- Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem [REDAKTOWANE] Dyrektora Izby Administracji Skarbowej [REDAKTOWANE] z dnia 13 października 2020 r., zmieniony zarządzeniem [REDAKTOWANE] 2 lutego 2021 r. oraz zarządzeniem [REDAKTOWANE] z 17 września 2021 r.,
- Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem nr [REDAKTOWANE] Dyrektora Izby Administracji Skarbowej [REDAKTOWANE] z dnia 4 kwietnia 2022 r., zmieniony zarządzeniem nr [REDAKTOWANE] z 27 października 2022 r. oraz zarządzeniem nr [REDAKTOWANE] z 29 grudnia 2022 r.,
- Instrukcja nr [REDAKTOWANE] Naczelnika Urzędu Skarbowego [REDAKTOWANE] z dnia 6 września 2017 r. [REDAKTOWANE]

2. Czynniki ryzyka mające wpływ na działalność kontrolowanej jednostki

Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Kierownika Referatu Egzekucji Administracyjnej z 24 października 2023 roku [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDACTED]

(Dowód: akta kontroli str. 17-21)

3. Informacje o wcześniejszych kontrolach przeprowadzonych w jednostce kontrolowanej w obszarze objętym kontrolą. Skargi i wnioski dotyczące kontrolowanego obszaru.

W 2020 roku w Urzędzie Skarbowym [REDACTED], została przeprowadzona przez Ministerstwo Finansów kontrola zewnętrzna w zakresie umarzania i zawieszania postępowań egzekucyjnych oraz prawidłowości podejmowanych działań w zakresie wykonywania zadań wierzyciela, za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Kontrolowany obszar został oceniony pozytywnie z nieprawidłowościami. W odpowiedzi na zidentyfikowane nieprawidłowości i uchybienia, Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDACTED] pismem z 12 października 2020 roku poinformował kontrolującego o sposobie wykorzystania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień. Ponadto pismem z 11 sierpnia 2021 roku przekazał informacje o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

W 2021 roku wpłynęła do Urzędu skarga dotycząca obszaru objętego kontrolą. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego i zapoznaniu się z aktami sprawy, Dyrektor tut. Izby uznał skargę za bezzasadną.

II. Ustalenia szczegółowe

1. Organizacja pracy Referatu Egzekucji Administracyjnej realizującego zadania z zakresu objętego kontrolą oraz nadzór nad realizacją zadań

Zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym, do zadań Referatu Egzekucji Administracyjnej (zwanego dalej SEE), należy w szczególności:

- 1) badanie prawidłowości otrzymanych tytułów wykonawczych, zarządzeń zabezpieczenia i innych dokumentów zabezpieczenia oraz dopuszczalności prowadzenia egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia;
- 2) prowadzenie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych;
- 3) zabezpieczanie należności pieniężnych;
- 4) orzekanie w sprawach postępowania egzekucyjnego i zabezpieczającego;
- 5) wykonywanie postanowień o zabezpieczeniu majątkowym wydanych przez prokuratora, sąd lub finansowy organ postępowania przygotowawczego;
- 6) prowadzenie składnicy zajętych ruchomości;
- 7) zgłaszanie wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego informacji dotyczących egzekucji należności pieniężnych;
- 8) poszukiwanie majątku zobowiązanych w ramach prowadzonych postępowań egzekucyjnych i zabezpieczających;
- 9) występowanie z wnioskiem o udzielenie informacji, powiadomienie, odzyskanie należności pieniężnych oraz o podjęcie środków zabezpieczających należności pieniężne, o których mowa w ustawie o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych;
- 10) realizowanie wniosków o odzyskanie należności pieniężnych oraz podjęcie środków zabezpieczających należności pieniężne, o których mowa w ustawie o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych;
- 11) prowadzenie spraw związanych z likwidacją towarów zajętych i przejętych w postępowaniu celnym, karnym skarbowym i sądowym w zakresie towarów unijnych;
- 12) wykonywanie orzeczeń w sprawie likwidacji niepodjętego depozytu;
- 13) wykonywanie orzeczeń w sprawach, w których własność rzeczy przeszła na rzecz Skarbu Państwa, niezastrzeżonych dla naczelnika urzędu celno-skarbowego;
- 14) wykonywanie orzeczeń o zarządzeniu sprzedaży ruchomości, niezastrzeżonych dla naczelnika urzędu celno-skarbowego;
- 15) wykonywanie kar i środków karnych w zakresie określonym w Kodeksie karnym wykonawczym oraz w Kodeksie karnym skarbowym niezastrzeżonych dla naczelnika urzędu celno-skarbowego;

16) wydawanie postanowień o zatwierdzeniu w całości albo w części, bądź odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości;

17) ujawnianie, aktualizacja i usuwanie informacji w Krajowym Rejestrze Zadłużonych.

W komórce SEE w okresie objętym kontrolą pracę wykonywało 6 pracowników, tworząc jeden zespół egzekucyjny. Pracę nadzorował kierownik referatu:

- do 23 lutego 2022 roku – [REDAKTOWANE]

- od 1 maja 2022 roku – [REDAKTOWANE]

W zakresie wewnętrznej organizacji pracy, kierownik komórki SEE wyjaśnił, że pracownicy wykonywali zadania zgodnie z obowiązującymi ich w kontrolowanym okresie zakresami czynności.

(Dowód: akta kontroli str. 17-21)

Kontrolującym przedłożono upoważnienia do podpisywania pism i innych dokumentów, które posiadali w kontrolowanym okresie kierownik oraz pracownicy SEE.

(Dowód: akta kontroli str. 44-73)

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym, bezpośredni nadzór nad realizacją zadań przez ww. komórkę sprawował Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDAKTOWANE]

2. Ilość tytułów wykonawczych (kod klasyfikacji SM) zakończonych w 2022 roku

Na podstawie raportu [REDAKTOWANE] ustalono liczbę tytułów wykonawczych o kodzie klasyfikacji SM, obejmujących należności podatkowe stanowiące dochód budżetu państwa, zakończonych w 2022 roku.

Tabela 1. Ilość tytułów wykonawczych o kodzie podstawy prawnej SM zakończonych w 2022 roku - według kodu zakończenia

Lp.	Kod zakończenia	Liczba tytułów zakończonych
1.	E0 – zapłata	1 078
2.	E10 – Umorzenie (żądanie wierzyciela)	2
3.	E15 – Przekazanie zgodnie z właściwością miejscową	42
4.	E2 – Umorzenie (brak wymagalności, umorzenie, ...) art. 59 § 1 pkt 2	14
5.	E25 - Umorzenie (niedopusz. egz. adm., ze względu na zobowiąz.) art. 59 § 1 pkt 1	38
6.	E28 - Umorzenie (śmierć zobowiąz., gdy obowiąz. nie jest ściśle związany ze zobowiąz.) art. 59 § 1 pkt 4b	3
7.	E30 – Umorzenie (na wniosek wierzyciela) art. 59 § 1 pkt 6	3
8.	E31 – Umorzenie (gdy odrębne ustawy tak stanowią) art. 59 § 1 pkt 7	6
9.	E9 – Umorzenie (bezskuteczność egzekucji)	21
	Razem	1 207

(Dowód: akta kontroli str. 24)

3. Przebieg i umorzenie postępowania egzekucyjnego

Kontrolą objęto 21 postępowań egzekucyjnych prowadzonych na podstawie podatkowych tytułów wykonawczych (kod klasyfikacji SM), zakończonych w 2022 roku – kod zakończenia E9 Umorzenie (bezskuteczność egzekucji). Zestawienie kontrolowanych spraw zawiera poniższa tabela.

Tabela 2. Zestawienie podatkowych tytułów wykonawczych zakończonych w 2022 roku poprzez umorzenie z uwagi na bezskuteczność egzekucji

Lp.	Numer systemowy tytułu	Data wpływu	Data utworzenia tytułu	Data wszczęcia	Data zakończenia	Kod klasyfikacji spraw	Liczba czynności	Kod pierwszej czynności	Data wykonania pierwszej czynności	Upływ czasu pomiędzy datą wpływu a datą wykonania pierwszej czynności	Kod ostatniej czynności	Data wykonania ostatniej czynności
1		05.10.2017	09.10.2017	09.10.2017	29.12.2022	SM 6	42	ZRBA	09.10.2017	4	INFZ	29.12.2022
2		02.07.2019	02.07.2019	02.07.2019	15.02.2022	SM 6	5	ZRBA	02.07.2019	0	ZRBA	11.02.2022
3		19.09.2019	21.10.2019	16.01.2020	28.01.2022	SM 3	5	ZANR	15.01.2020	118	INFZA	22.11.2021
4		19.09.2019	21.10.2019	16.01.2020	28.01.2022	SM 6	5	ZANR	15.01.2020	118	INFZA	22.11.2021
5		19.09.2019	21.10.2019	16.01.2020	28.01.2022	SM 6	5	ZANR	15.01.2020	118	INFZA	22.11.2021
6		19.09.2019	21.10.2019	16.01.2020	28.01.2022	SM 6	5	ZANR	15.01.2020	118	INFZA	22.11.2021
7		19.09.2019	21.10.2019	16.01.2020	28.01.2022	SM 6	5	ZANR	15.01.2020	118	INFZA	22.11.2021
8		19.09.2019	21.10.2019	16.01.2020	28.01.2022	SM 6	5	ZANR	15.01.2020	118	INFZA	22.11.2021
9		19.09.2019	21.10.2019	16.01.2020	28.01.2022	SM 6	5	ZANR	15.01.2020	118	INFZA	22.11.2021
10		19.09.2019	21.10.2019	16.01.2020	28.01.2022	SM 6	5	ZANR	15.01.2020	118	INFZA	22.11.2021
11		19.09.2019	21.10.2019	16.01.2020	28.01.2022	SM 1	5	ZANR	15.01.2020	118	INFZA	22.11.2021
12		19.09.2019	21.10.2019	16.01.2020	28.01.2022	SM 1	5	ZANR	15.01.2020	118	INFZA	22.11.2021
13		16.10.2020	17.11.2020	07.12.2020	28.01.2022	SM 1	4	ZANR	17.11.2020	32	INFZA	22.11.2021
14		21.09.2021	21.09.2021	28.09.2021	29.12.2022	SM 6	20	NAOM	21.09.2021	0	INFZ	29.12.2022
15		21.09.2021	21.09.2021	28.09.2021	29.12.2022	SM 6	19	NAOM	21.09.2021	0	INFZ	29.12.2022
16		21.09.2021	21.09.2021	28.09.2021	29.12.2022	SM 6	19	NAOM	21.09.2021	0	INFZ	29.12.2022
17		27.09.2021	28.09.2021	28.09.2021	29.12.2022	SM 6	18	NAOM	27.09.2021	0	INFZ	29.12.2022
18		27.09.2021	28.09.2021	28.09.2021	29.12.2022	SM 6	18	NAOM	27.09.2021	0	INFZ	29.12.2022
19		27.09.2021	28.09.2021	28.09.2021	29.12.2022	SM 6	18	NAOM	27.09.2021	0	INFZ	29.12.2022
20		10.10.2022	10.10.2022	14.10.2022	29.12.2022	SM 6	8	NAOM	10.10.2022	0	INFZ	29.12.2022
21		10.10.2022	10.10.2022	14.10.2022	29.12.2022	SM 6	7	NAOM	10.10.2022	0	INFZ	29.12.2022

(Dowód: akta kontroli str. 15)

Wybraną próbę spraw zweryfikowano pod kątem prawidłowości wszczynania, prowadzenia i umarzania postępowań egzekucyjnych. Ponadto sprawdzono terminowość oraz poprawność rejestracji przebiegu postępowania.

3.1. Ewidencjonowanie tytułów wykonawczych

W ustanowionych w kontrolowanej jednostce uregulowaniach wewnętrznych dotyczących badanego obszaru (Instrukcji Naczelnika Urzędu Skarbowego z dnia 6 września 2017 r. nie został określony termin w zakresie ewidencjonowania tytułów wykonawczych

(Dowód: akta kontroli str. 27-43)

Dla potrzeb niniejszej kontroli przyjęto założenie, że od momentu wpływu tytułu wykonawczego do daty jego zaewidencjonowania [REDAKTED], nie powinno upłynąć więcej niż 14 dni.

Jak wynika z raportu [REDAKTED], 10 tytułów wykonawczych objętych kontrolą zostało zaewidencjonowane [REDAKTED] w wymaganym terminie do 14 dni od dnia wpływu.

Natomiast w przypadku 11 tytułów wykonawczych (sprawy nr: [REDAKTED] [REDAKTED] od daty wpływu do utworzenia [REDAKTED] upłynęły 32 dni. Tytuły te dotyczyły jednego zobowiązanego i zostały przekazane do organu egzekucyjnego przez Naczelnika [REDAKTED] Urzędu Skarbowego [REDAKTED] oraz Naczelnika [REDAKTED] Urzędu Skarbowego [REDAKTED]

(Dowód: akta kontroli str. 15)

3.2. Wszczywanie egzekucji

Dla potrzeb niniejszej kontroli przyjęto założenie, że od momentu wpływu tytułu wykonawczego do daty wszczęcia egzekucji administracyjnej, nie powinno upłynąć więcej niż 60 dni.

W toku przeprowadzonej kontroli, w badanej próbie spraw, stwierdzono, że:

- 11 postępowań egzekucyjnych wszczęto z zachowaniem ww. terminu,
- w 10 sprawach (nr [REDAKTED] [REDAKTED] wszczęcie egzekucji nastąpiło 16 stycznia 2020 roku tj. po 119 dniach od daty wpływu tytułu wykonawczego.

(Dowód: akta kontroli str. 246-251, 668-697)

Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDAKTED] w piśmie z 15 listopada 2023 roku wyjaśnił, że [REDAKTED]

(Dowód: akta kontroli str. 78-83)

Zgodnie z art. 26 § 5 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505) (zwanej dalej u.p.e.a.) dla skuteczności wszczęcia egzekucji administracyjnej wymagane jest doręczenie odpisu tytułu wykonawczego zobowiązanemu. Doręczenia dokonuje się w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) (zwanej dalej k.p.a.). Zasadą jest doręczenie pism organu do rąk adresata będącego osobą fizyczną (art. 42 k.p.a.). Możliwe jest także doręczenie zastępcze, w tym także stwarzające domniemanie doręczenia, o którym mowa w art. 44 k.p.a. Doręczenie zastępcze będzie jednak skuteczne wówczas, gdy zostanie dokonane pod prawidłowym adresem zamieszkania.

[REDACTED]

(Dowód: akta kontroli str. 78-83)

Powyższe czynności nie zostały odnotowane [REDACTED]

(Dowód: akta kontroli str. 668-697)

Jak wynika z akt spraw o numerach: [REDACTED]

[REDACTED] doręczenie zobowiązanej odpisów tytułów wykonawczych wraz z zajęciem nieruchomości w tych sprawach nastąpiło 5 lutego 2020 roku, w trybie art. 44 k.p.a., na aktualny adres zobowiązanej wskazany przez wierzyciela w tytułach wykonawczych, potwierdzony następnie przez organ egzekucyjny (pismo Komisariatu Policji [REDACTED] z 30 grudnia 2019 roku, [REDACTED])

(Dowód: akta kontroli str. 698-823)

Zatem brak było podstaw do ponownego wysłania ww. dokumentów zobowiązanej z udziałem pracownika Urzędu Skarbowego [REDACTED]

Stwierdzić należy także, że w sprawie nr [REDACTED] dotyczącej tej samej zobowiązanej, organ egzekucyjny skierował tytuł wykonawczy wraz z zajęciem nieruchomości na ten sam adres i uznał za skuteczne doręczenie, w trybie art. 44 k.p.a., korespondencji zawierającej te dokumenty.

(Dowód: akta kontroli str. 698-823)

W sprawie nr [REDACTED] tytuł wykonawczy został przesłany do organu egzekucyjnego przez Naczelnik [REDACTED] Urzędu Skarbowego [REDACTED] bez wskazania trybu przekazania (pismo z 5 października 2020 roku, znak: [REDACTED]) Tytuł został zarejestrowany w podsystemie [REDACTED] oraz nadano mu klauzulę wykonalności. Organ egzekucyjny na tym etapie nie dochował należytej staranności mającej na celu ustalenie, czy jest właściwy do prowadzenia postępowania egzekucyjnego i w jakim zakresie.

(Dowód: akta kontroli str. 665, 698-823)

W odniesieniu do 6 tytułów wykonawczych (numer systemowy [REDACTED]) [REDACTED] brak jest potwierdzenia doręczenia odpisu tytułu wykonawczego zobowiązanemu, w dacie odnotowanej [REDACTED]. Na przedłożonym kontrolującym zwrotnym potwierdzeniu odbioru widnieją numery zajęć wierzytelności oraz pieczęć informująca, że korespondencja zawiera również odpisy tytułów wykonawczych. Na zwrotce nie odnotowano numerów tytułów wykonawczych.

(Dowód: akta kontroli str. 252-307)

Brak stosownej adnotacji na zwrotnym potwierdzeniu odbioru uniemożliwia bezpośrednie ustalenie, która przesyłka skierowana do zobowiązanego zawierała odpis danego tytułu wykonawczego.

Należy podkreślić, że warunkiem niezbędnym, aby organ egzekucyjny mógł skutecznie stosować środki egzekucyjne jest wszczęcie egzekucji administracyjnej. Obowiązek doręczenia zobowiązanemu tytułu wykonawczego przez organ egzekucyjny najpóźniej wraz z przystąpieniem do czynności egzekucyjnych wyrażony został w art. 32 u.p.e.a.

Wszczęcie egzekucji powinno być, co do zasady, poprzedzone poszukiwaniem majątku i źródeł dochodu zobowiązanego.

W związku z powyższym, kontrolujący w sprawie [REDAKTOWANE], w której pierwszą odnotowaną czynnością było zajęcie rachunku bankowego, poprosili o wyjaśnienia, w oparciu o jakie informacje dokonano tej czynności egzekucyjnej.

Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDAKTOWANE] w piśmie z 15 listopada 2023 roku wyjaśnił, że [REDAKTOWANE]

(Dowód: akta kontroli str. 78-83)

3.3. Podejmowanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego oraz prawidłowość umorzenia

W toku przeprowadzonej kontroli, w oparciu o przedstawione dokumenty oraz wydruki [REDAKTOWANE] ustalono, że w 3 sprawach na 21 prawidłowo prowadzono postępowanie egzekucyjne, cyklicznie podejmowano działania związane z poszukiwaniem majątku i dokonywano czynności egzekucyjnych, w sposób kompletny udokumentowano w aktach sprawy przebieg postępowania egzekucyjnego.

W kontrolowanych sprawach wydano stosowne postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w trybie art. 59 § 2 u.p.e.a., zawierające prawidłową podstawę prawną oraz uzasadnienie faktyczne. Postanowienia w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego przesłano do zobowiązanych.

W kontrolowanej próbie stwierdzono wystąpienie następujących nieprawidłowości i uchybień:

- 1) W sprawach nr [REDAKTOWANE] w odpowiedzi na zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunków bankowych z 28 września 2021 roku, otrzymano informacje od dłużników zajętych wierzytelności o przeszkodzie w realizacji zajęcia - nastąpił zbieg egzekucji do środków na rachunkach bankowych z komornikami sądowymi.

(Dowód: akta kontroli str. 252-351)

W przedłożonych kontrolującym aktach brak informacji o sporządzeniu adnotacji w sprawie przekazania egzekucji do rzeczy lub prawa majątkowego, zawierającej informacje niezbędne do prowadzenia łącznie egzekucji, zgodnie z art. 62b u.p.e.a.

Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDACTED] w piśmie z 15 listopada 2023 roku wyjaśnił, że [REDACTED]

(Dowód: akta kontroli str. 78-83)

Należy jednak zaznaczyć, że art. 62b oraz 62c u.p.e.a. zawierają przepis dotyczący niezwłocznego sporządzania przez organ egzekucyjny adnotacji w sprawie zbiegu. O fakcie przekazania egzekucji sądowemu organowi egzekucyjnemu zawiadamia się wierzyciela, zobowiązanego i dłużnika zajętej wierzytelności. Powyższe przepisy regulują wprost tryb postępowania organu egzekucyjnego, który winien z urzędu podjąć czynności zmierzające do przekazania zbiegu właściwemu sądowemu organowi egzekucyjnemu.

- 2) W sprawie [REDACTED] w przedłożonych kontrolującym aktach sprawy, stwierdzono brak dokumentów potwierdzających relacje o niemożności dokonania czynności egzekucyjnych, odnotowane [REDACTED] (czynności numer: [REDACTED])

(Dowód: akta kontroli str. 352-520)

Raport poborcy skarbowego z 9 lipca 2020 roku, potwierdzający czynność nr [REDACTED] przekazano kontrolującym za pismem z 15 listopada 2023 roku. Na dokumencie nie odnotowano numeru tytułu wykonawczego, którego czynność dotyczy.

(Dowód: akta kontroli str. 190)

Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDACTED] poinformował, że [REDACTED]

(Dowód: akta kontroli str. 78-83)

Zdaniem kontrolujących przebieg prowadzonego postępowania winien być rzetelnie i zgodnie ze stanem faktycznym udokumentowany w aktach sprawy.

Z wydruku [REDACTED] wynika, że w sprawie [REDACTED] wystąpiły przerwy w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych lub zmierzających do ustalenia majątku zobowiązanego dłuższe niż 180 dni:

- pomiędzy czynnością nr [REDACTED] nr [REDACTED]
- pomiędzy czynnością nr [REDACTED] nr [REDACTED]
- pomiędzy czynnością nr [REDACTED] i nr [REDACTED]

(Dowód: akta kontroli str. 352-356)

Nieprawidłowym działaniem jest niska dynamika w podejmowaniu kolejnych środków egzekucyjnych lub czynności zmierzających do ustalenia majątku zobowiązanego oraz dopuszczanie do nieuzasadnionych przerw pomiędzy nimi.

Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDACTED] w piśmie z 15 listopada 2023 roku poinformował, że [REDACTED]

(Dowód: akta kontroli str. 78-210)

Czynności i zdarzenia potwierdzone ww. dokumentami nie zostały odnotowane [REDACTED]

(Dowód: akta kontroli str. 352-356)

- 3) W sprawach nr: [REDACTED] w okresie od 15 stycznia 2020 roku do 26 kwietnia 2021 roku nie odnotowano [REDACTED] wykonania jakiegokolwiek czynności egzekucyjnej lub zmierzającej do ustalenia majątku zobowiązanego, przerwa wynosi 467 dni.

(Dowód: akta kontroli str. 665-697)

- 4) W sprawie [REDACTED] tytuł wykonawczy został przekazany przez wierzyciela w trybie art. 61 u.p.e.a., tj. w celu wszczęcia ponownej egzekucji administracyjnej w związku z ustaleniem majątku zobowiązanego.

W aktach znajduje się postanowienie Naczelnika Urzędu Skarbowego [REDACTED] z 6 września 2019 roku [REDACTED] którym organ egzekucyjny umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie ww. tytułu wykonawczego z uwagi na bezskuteczność egzekucji (art. 59 § 2 u.p.e.a.).

Wierzyciel - Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDACTED] pismem z 24 stycznia 2022 roku [REDACTED] zawnioskował o ponowne wszczęcie egzekucji administracyjnej na podstawie ww. tytułu wykonawczego, w związku z ujawnieniem majątku zobowiązanego w postaci rachunku bankowego w banku [REDACTED]

Pismem z 15 lutego 2022 roku znak: [REDACTED] organ egzekucji odmówił ponownego wszczęcia egzekucji w tej sprawie.

(Dowód: akta kontroli str. 606-664)

Organ egzekucyjny przyjął do egzekucji tytuł wykonawczy i dokonał na jego podstawie czynności egzekucyjnej w postaci zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego [REDACTED], a następnie odmówił ponownego wszczęcia egzekucji administracyjnej w tej sprawie, co było działaniem nieprawidłowym.

Zasadność ponownego wystawiania przez wierzyciela tytułu wykonawczego, po uprzednim jego wcześniejszym umorzeniu w sprawie nr [REDACTED] była przedmiotem kontroli

Ministerstwa Finansów. W wystąpieniu pokontrolnym z 1 października 2020 roku znak: [REDACTED] kontrolujący wskazali na naruszenie art. 61 u.p.e.a.

Naczelnik Urzędu Skarbowego [REDACTED] w piśmie z 15 listopada 2023 roku wyjaśnił, że: [REDACTED]

[REDACTED]

(Dowód: akta kontroli str. 78-83)

Należy mieć na uwadze, że w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w art. 59 § 2 u.p.e.a., postępowanie egzekucyjne wszczyna się ponownie z urzędu, poprzez wydanie zawiadomienia o ponownym wszczęciu egzekucji administracyjnej - jeżeli organ egzekucyjny jest jednocześnie wierzycielem art. 61 § 1 pkt 2 i § 3 u.p.e.a.).

Podstawą ponownego wszczęcia egzekucji administracyjnej jest dotychczasowy tytuł wykonawczy albo dalszy tytuł wykonawczy. Do ponownego wszczęcia egzekucji administracyjnej stosuje się odpowiednio przepisy o wszczęciu egzekucji administracyjnej z tym, że zamiast odpisu tytułu wykonawczego zobowiązanemu doręcza się zawiadomienie organu egzekucyjnego o ponownym wszczęciu egzekucji administracyjnej (art. 64 § 4 u.p.e.a.).

W aktach sprawy brak jest zawiadomienia organu egzekucyjnego o ponownym wszczęciu egzekucji administracyjnej. Zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego przesłano do zobowiązanego pocztą. Na potwierdzeniu odbioru brak adnotacji o doręczeniu zawiadomienia o wszczęciu ponownej egzekucji.

(Dowód: akta kontroli str. 606-664)

Ponadto za dokonaną czynność egzekucyjną organ egzekucyjny nienależnie naliczył koszty egzekucyjne.

W toku kontroli wyjaśniono: [REDAKTOWANE]

(Dowód: akta kontroli str. 78-83)

3.4. Rejestrowanie czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych [REDAKTOWANE]

Dane do [REDAKTOWANE] powinny być wprowadzane na bieżąco, bez zbędnej zwłoki. Dla potrzeb kontroli przyjęto założenie, że nieprawidłowe jest rejestrowanie czynności, zdarzenia czy powodu egzekucyjnego po więcej niż 14 dniach od jego zaistnienia. Ponadto zapisy winny być zgodne ze stanem faktycznym, mającym oparcie w dokumentacji źródłowej.

W toku przeprowadzonej kontroli, w badanej próbie tytułów wykonawczych, ujawniono następujące nieprawidłowości i uchybienia, w zakresie kompletności oraz rzetelności rejestrowania danych [REDAKTOWANE]

1) W sprawach nr [REDAKTOWANE]

- czynność nr [REDAKTOWANE] wykonaną 15 listopada 2021 roku, utworzono [REDAKTOWANE] 29 grudnia 2022 roku, czyli po upływie 409 dni,
- czynność nr [REDAKTOWANE] wykonaną 13 kwietnia 2022 roku, utworzono [REDAKTOWANE] 29 grudnia 2022 roku, czyli po upływie 260 dni,
- czynność nr [REDAKTOWANE] wykonaną 4 października 2022 roku, utworzono [REDAKTOWANE] 29 grudnia 2022 roku, czyli po upływie 86 dni,
- czynność nr [REDAKTOWANE] wykonaną 24 października 2022 roku, utworzono [REDAKTOWANE] 29 grudnia 2022 roku, czyli po upływie 66 dni.

(Dowód: akta kontroli str. 252-275)

2) Z akt spraw nr [REDAKTOWANE] wynika, że na wniosek o udostępnienie danych z 29 września 2021 roku, ZUS Oddział [REDAKTOWANE] udzielił 28 października 2021 roku odpowiedzi.

Ww. czynności ustalenia informacji o zobowiązanym nie odnotowano [REDAKTOWANE]

(Dowód: akta kontroli str. 252-275, 322)

3) W sprawie nr [REDAKTOWANE] ze zwłoką utworzono czynność [REDAKTOWANE]

- czynność nr [REDAKTOWANE] - odnotowano jako wykonaną 16 października 2017 roku, utworzono pod datą 16 marca 2020 roku, czyli po 882 dniach,
- czynność nr [REDAKTOWANE] - odnotowano jako wykonaną 6 października 2020 roku, utworzono pod datą 15 stycznia 2021 roku, czyli po 101 dniach,
- czynność nr [REDAKTOWANE] - odnotowano jako wykonaną 12 października 2020 roku, utworzono pod datą 18 listopada 2020 roku, czyli po 37 dniach.

(Dowód: akta kontroli str. 352-356)

4) W sprawach nr: [REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE] doręczenie odpisów tytułów wykonawczych (czynności nr 2 [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE] odnotowano jako wykonane 25 lutego 2020 roku, a utworzono w [REDAKTOWANE] 2 grudnia 2020 roku, czyli po upływie 281 dni.

Czynność nr [REDAKTOWANE] - ogłoszenie sprzedaży nieruchomości wykonano 26 kwietnia 2021 roku, utworzono [REDAKTOWANE] 23 listopada 2021 roku, czyli po upływie 211 dni.

W aktach spraw znajduje się zajęcie nieruchomości/wezwanie z 16 stycznia 2020 roku, nr [REDAKTOWANE] W [REDAKTOWANE] odnotowano błędną datę tej czynności, tj. 15 stycznia 2020 roku.

(Dowód: akta kontroli str. 668-823)

5) W sprawie nr [REDAKTOWANE] zaewidencjonowano następujące informacje:

- zakończono 15 lutego 2022 roku,
- sposób zakończenia - umorzenie (bezskuteczność egzekucji) art. 59 § 2 u.p.e.a.

W aktach sprawy brak postanowienia wydanego w tym trybie w dacie 15 lutego 2022 roku.

(Dowód: akta kontroli str. 606-664)

Na etapie kontroli wyjaśniono: [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

(Dowód: akta kontroli str. 78-83)

W przypadku odmowy wszczęcia ponownej egzekucji administracyjnej brak jest podstaw do zaewidencjonowania tytułu wykonawczego [REDAKTOWANE] Organ egzekucyjny dokonuje takiej rejestracji dopiero po ustaleniu, że zobowiązany posiada majątek (źródła dochodu), które mają wartość pozwalającą na wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne. Informacje te winien wskazać wierzyciel, nie oznacza to jednak, że organ egzekucyjny jest zwolniony z poszukiwania majątku zobowiązanego.

Na badanej próbie, w zakresie podejmowania czynności i przebiegu całego procesu egzekucyjnego, stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia:

1. nieterminowa rejestracja tytułów wykonawczych [REDAKTOWANE] po upływie 14 dni od daty wpływu tytułu wykonawczego,

2. nieterminowe wszczynanie egzekucji administracyjnej, po upływie ponad 60 dni od daty wpływu tytułu wykonawczego,
3. brak udokumentowania w aktach spraw doręczenia odpisów tytułów wykonawczych zobowiązaniem,
4. występowanie okresów bezczynności, przerw w dokonywaniu kolejnych czynności dłuższych niż 180 dni,
5. brak sporządzenia adnotacji w sprawie przekazania egzekucji do prawa majątkowego, w przypadkach, w których doszło do zbiegu egzekucji z komornikiem sądowym,
6. przyjęcie do egzekucji tytułu wykonawczego i dokonanie na jego podstawie czynności egzekucyjnej w postaci zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego, a następnie odmówienie ponownego wszczęcia egzekucji administracyjnej w sprawie,
7. brak w aktach spraw dokumentów potwierdzających czynności i zdarzenia odnotowane [REDAKTOWANE]
8. niepoprawne i nieterminowe rejestrowanie czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych [REDAKTOWANE]

4. Kontrole funkcjonalne

W 2022 roku w Urzędzie Skarbowym [REDAKTOWANE] przeprowadzono sześć kontroli funkcjonalnych w obszarze prowadzenia egzekucji administracyjnej.

Tabela 3. Zestawienie kontroli funkcjonalnych przeprowadzonych w Referacie Egzekucji Administracyjnej w 2022 roku

Lp.	Okres	Temat	Ocena
1.	I półrocze 2022	Nadzór nad postępowaniami egzekucyjnymi prowadzonymi wobec pracowników jednostek Krajowej Administracji Skarbowej	Prawidłowa
2.	I półrocze 2022	Kontrola następcza dotycząca KF z 6.12.2021 roku (kontrola sposobu zamykania TW – E12)	Prawidłowa
3.	I półrocze 2022	Kontrola postępowań prowadzonych w ramach egzekucji międzynarodowej	Prawidłowa z zastrzeżeniami
4.	I półrocze 2022	Kontrola zgłaszania zaległości do KRS	Prawidłowa
5.	II półrocze 2022	Badanie zasadności zawieszenia postępowania egzekucyjnego	Prawidłowa z zastrzeżeniami
6.	II półrocze 2022	Kontrola tytułów wykonawczych pod względem dokonywania czynności egzekucyjnych	Prawidłowa z zastrzeżeniami

(Dowód: akta kontroli str. 211-237)

Kontroli funkcjonalnej w 2022 roku nie zostały poddane sprawy, które objęto sprawdzeniem w trakcie niniejszej kontroli.

OCENA SKONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

W trakcie przeprowadzonej kontroli, przy zastosowaniu kryteriów legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, dokonano oceny prawidłowości prowadzenia oraz umarzania postępowań egzekucyjnych, z uwagi na bezskuteczność egzekucji.

W ponad połowie kontrolowanych spraw rejestracji tytułów wykonawczych [REDAKTOWANE] dokonano po upływie ponad do 14 dni daty ich wpływu. Tytuły te dotyczyły jednego zobowiązanego.

W 48% badanych spraw stwierdzono nieterminowe wszczęcie egzekucji administracyjnej, po upływie ponad 60 dni od daty wpływu tytułu wykonawczego. W kilku przypadkach nie udokumentowano w aktach doręczenia odpisów tytułów wykonawczych zobowiązanemu.

W zakresie prawidłowości prowadzenia postępowań egzekucyjnych stwierdzono występowanie okresów bezczynności – przerw w dokonywaniu kolejnych czynności dłuższych niż 180 dni.

W sprawach, w których doszło do zbiegu egzekucji z komornikiem sądowym, nie sporządzono adnotacji o przekazaniu egzekucji do danego prawa majątkowego.

W jednej sprawie zidentyfikowano nieprawidłowość polegającą na przyjęciu do egzekucji tytułu wykonawczego i dokonaniu na jego podstawie czynności egzekucyjnej w postaci zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego, a następnie odmówieniu ponownego wszczęcia egzekucji administracyjnej w sprawie.

W części kontrolowanych spraw brak w aktach dokumentów potwierdzających czynności i zdarzenia odnotowane [REDAKTOWANE]

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie rzetelności, kompletności oraz terminowości rejestrowania danych [REDAKTOWANE] W kilkunastu przypadkach zapisy odnotowano w podsystemie z opóźnieniem lub są niezgodne ze stanem faktycznym oraz dokumentacją źródłową.

W kontrolowanych sprawach wydano stosowne postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, ze wskazaniem podstawy prawnej oraz uzasadnienia faktycznego.

Mając na uwadze wyżej opisane ustalenia, w zakresie objętym kontrolą działalność Urzędu Skarbowego [REDAKTOWANE] należy ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

ZALECENIA

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej [REDAKTOWANE] zaleca:

1. Monitorować terminowość ewidencjonowania tytułów wykonawczych [REDAKTOWANE]
2. Niezwłocznie podejmować czynności zmierzające do skutecznego i prawidłowego wszczęcia egzekucji administracyjnej.

3. Stosować przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie doręczania odpisów tytułów wykonawczych zobowiązaniom.
4. Niezwłocznie podejmować działania mające na celu skrócenie czasu trwania postępowań egzekucyjnych, poprzez systematyczne podejmowanie czynności i niedopuszczanie do nieuzasadnionych przerw pomiędzy nimi.
5. Przekazywać akta postępowań egzekucyjnych do właściwego organu egzekucyjnego w przypadkach, w których doszło do zbiegu egzekucji.
6. Stosować przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego.
7. Dokumentować wszystkie czynności prowadzone w postępowaniach egzekucyjnych oraz gromadzić dokumentację w sposób odzwierciedlający przebieg prowadzenia spraw.
8. Rejestrować na bieżąco przebieg postępowania egzekucyjnego [REDAKTOWANO], w sposób poprawny, zgodnie ze stanem faktycznym, mającym oparcie w dokumentacji źródłowej.

TERMIN ZŁOŻENIA INFORMACJI

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej [REDAKTOWANO] oczekuje od Naczelnika Urzędu Skarbowego [REDAKTOWANO] nadesłania informacji o podjętych działaniach i sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Natomiast w terminie 9 miesięcy od daty wpływu informacji o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych, należy przekazać do tut. Izby informację o rezultatach wdrożenia zaleceń.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

[REDAKTOWANO]
Paweł Cymbalak

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/